

COMENTARIU LA EVANGHELIA DIN DUMINICA A 33 –A DUPĂ RUSALII

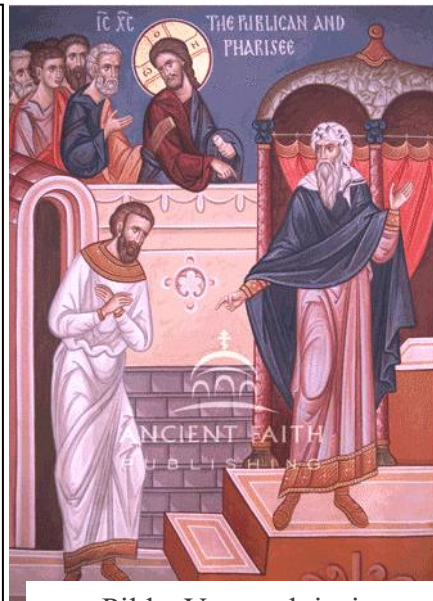
Problema fariseului nu este faptul că este oarecum păcătos, fiindcă chiar nu este – cel puțin nu în sensul obișnuit al cuvântului. El nu a făcut nimic rău; de fapt, el este un om virtuos, absolut devotat Legii, neclintit în îndeplinirea obligațiilor religioase: merge la templu, ține postul orânduit și dă bani săracilor. Nici nu este doar un ipocrit, drept pe dinafară, dar fără credință adevărată în Dumnezeu.

Nu, el atribuie explicit lui Dumnezeu viața sa cinstită și își exprimă recunoștința pentru asta; el chiar își începe rugăciunea mulțumindu-I lui Dumnezeu.

Și totuși cât de urât sună cuvintele lui.

El de fapt este „un drept, care pierde întru dreptatea lui”, după cum spune Ecclesiastul (7,15). Cuvântul care apare cel mai frecvent în rugăciunea sa este cuvântul „eu”: eu am făcut toate acestea și așa mai departe.

El îi mulțumește lui Dumnezeu, dar în realitate se gândește la propria sa persoană, la ce a făcut și la ce merită.

Pilda Vameșului și Fariseului, frescă

Îi reamintește lui Dumnezeu de toate lucrurile pe care le-a făcut ca să se asigure că Dumnezeu îi recunoaște valoarea. Făcând astfel, el demonstrează că, de fapt, este satisfăcut de purtarea sa morală, mulțumit de sine, de virtuțile și religiozitatea sa. În sfârșit, el nu are nevoie de Dumnezeu. Cu siguranță el nu are nevoie de Dumnezeul Care ne avertizează că preferă abținerea de la egoism, Care preferă un post exprimat prin compasiune față de săraci și nevoiași, Care preferă mai degrabă jertfa unei inimi frânte și smerite, decât jertfa arderilor-de-tot. Este limpede că nu se adresează unui astfel de Dumnezeu, fiindcă, de fapt, toate cuvintele fariseului sunt cuvinte care-i osâdesc pe ceilalți și îl înalță pe el. Iubirea sa de Dumnezeu nu este vizibilă printr-o inimă plină de compasiune față de ceilalți; mai degrabă modul în care el înțelege ce înseamnă a trăi virtuos îl face să-i osândească pe ceilalți.

Vameșul, de cealaltă parte, nu folosește deloc cuvântul „eu”; el nu are nimic să-I ofere lui Dumnezeu, nici măcar o scuză pentru faptul că este așa cum este. El nici măcar nu caută cu privirea către cer, ci-și ține ochii în pământ în umilința sa. Nu face decât să-și bată pieptul și să plângă cuprins de smerenie. Nu se mai poate încrede în nimic – cu siguranță nu în propria persoană. Dar nici nu se încrede în genul de purtare virtuoasă a fariseului, promovat de instituția religioasă din care acesta din urmă face parte. Vameșul nu are nădejde în nimeni, în nimeni în afară de însuși Dumnezeu. Iar Dumnezeul Căruia I se adresează este Cel Care a propovăduit Evanghelia, Cel Care a venit pentru a-i chema pe cei păcătoși la pocăință, nu pe cei drepti care cred că nu au nevoie de El.

Faptul că Dumnezeu îi cheamă pe păcătoși este, într-adevăr, o veste bună, dar de la noi

se vrea ceva mult mai greu decât fapte de evlavie: de la noi se așteaptă să ne dăm seama că suntem păcătoși! Nu trebuie să subestimăm dificultatea unei astfel de cerințe, dificultatea faptului de a înțelege cât de mult avem nevoie de Dumnezeu. Conform Sfântului Isaac Sirul, cel care știe cum este cu adevărat, acesta este mai mare decât cel care poate învia morții. Să nu ne amăgim: cu toții avem nevoie de Dumnezeu – conform clauzelor Sale, nu ale noastre. Dumnezeu, în cuvintele Sfântului Pavel, a lăsat totul sub stăpânirea păcatului pentru ca noi să avem milă față de tot ceea ce există (cf. Rom. 11, 32; Gal. 3, 22). Să ne rugăm ca toate strădaniile noastre din perioada ce se apropie să fie temperate de acea trăsătură a smereniei pe care o vedem la vameș, pentru ca Dumnezeu să poată fi cu adevărat slăvit în lucrările Sale.

(Pr. prof. John Behr, Crucea lucrează în lume)